

בסיעתא דשמיא

+ פירוש בזמן הנדר, ~ פירוש לאחר הנדר קודם ההפרה

משנה	ר"ן, מפרש, רע"ב (קהתי) (יב"ה = יתומה בחיי האב)	מכנה משותף
בוגרת והיא יתומה.	נדרה בבגרות + יב"ה	יתומות בחיי האב
נערה ובגרה והיא יתומה.	נדרה בנערות + יב"ה ~ בגרה	
נערה שלא בגרה והיא יתומה.	נדרה בנערות + יב"ה	
בוגרת ומת אביה.	נדרה בבגרות + מת אביה	יתומות ממש
נערה בוגרת ומת אביה.	נדרה בנערות + מת אביה ~ בגרה	
נערה שלא בגרה ומת אביה.	נדרה בנערות + מת אביה	
נערה שמת אביה ומשמת אביה בגרה.	נדרה בנערות ? מת אביה ~ בגרה	כרגע בוגרות
בוגרת ואביה קיים.	נדרה בבגרות	
נערה בוגרת ואביה קיים.	נדרה בנערות ~ בגרה	
רבי יהודה אומר: אף המשאי בתו הקטנה ונתאלמנה או נתגרשה וחרזה אצלו, עדיין היא נערה.	לכאורה זה הדין השני במשנה	מדובר כשהתגרשה או נתאלמנה בקטנותה, עוד לפני נערותה ולפני בגרותה וגם נדרים בקטנות בטלים, אבל אינם נדרים בכלל מחמת 'נדרי קטנה'

מכנה משותף לרא"ש	רא"ש הסבר	רא"ש גירסא	תוספות הסבר (אם לא צויין שמת אביה, הוא חי)	תוספות גירסא
1,2,6 נדרה בבגרות	כתוספות	כתוספות	נדרה בבגרות + מת אביה	בוגרת והיא יתומה
	כתוספות	כתוספות	נדרה בבגרות ~ מת אביה	בוגרת ומת אביה
3,4,5,7 נדרו בנערות (ע"פ הגהות וציונים של 'עוז והדר')	נדרה בנערות ~ בגרה ~ מת אביה	נערה בוגרת ומת אביה	נדרה בנערות ~ מת אביה	נערה שלא בגרה ומת אביה
	נדרה בנערות ~ מת אביה ~ בגרה	נערה שלא בגרה ומת אביה	נדרה בנערות ~ מת אביה	נערה ובגרה ומת אביה
8,9 נשאלו בנערות	נדרה בנערות + מת אביה ~ בגרה	נערה שמת אביה ומשמת אביה בגרה	נדרה בנערות ~ מת אביה ~ בגרה	נערה שמת אביה
	כתוספות	בוגרת ואביה קיים	נדרה בבגרות	בוגרת ונדרה ואביה קיים

¹ לשון רבינו: "נדרה כשהיא נערה ומת אביה ואח"כ בגרה ובאת לשאול על נדרה" ולכאורה נדרה לאחר שמת אביה ובגרה לאחר הנדר, אלא שזו הדוג' הבאה ולכן צ"ל שרק אח"כ מת אביה ובגרה וכן מוכח מדוג' שביעית שאות 'ו' פירושה שאחר כך

בסיעתא דשמיא

	נערה בוגרת	נדרה בנערות ~ בגרה	נערה בוגרת ואביה קיים	כתוספות
	נערה והיא יתומה	נערה + יתומה	נערה שלא בגרה והיא יתומה	כתוספות
	נערה בוגרת והיא יתומה	נערה + יתומה ~ בגרה	נדרה ואביה קיים ואחר כך מת אביה (ע"פ הגהת קה"י)	נדרה בנערות ~ מת אביה
לראשונה	כמשנתנו	יתומה בחיי האב (לראשונה)	כתוספות	כתוספות

הרמב"ם מקדים:

- יתומה של המשנה פירוש יתומה בחיי האב שנתאלמנה או נתגרשה לאחר שנישאה
 - "תשע נערות" פירוש שהיו נערות בשעת קבלת הקידושין
 - "בוגרת" פירוש שהיתה בוגרת בשעת הנדר
 - בפרק הקודם נתבאר שהאב אינה מפר לבוגרת
 - בפרק הקודם נתבאר שאביה ובעלה האחרון מפירים נדריה רק בנתגרשה מן האירוסין, אבל בנתגרשה מן הנישואין היא נראת יתומה בחיי האב
 - בפרק הקודם נתבאר שהבעל אינו מפר אלא לאחר שנכנסה לחופה
- מסיים הרמב"ם: "וצריך שתהיה זכור לכל זה"

הסבר	רמב"ם, פירוש המשניות (מובא גם במאירי)
נדרה בבגות + יב"ה	בוגרת והיא יתומה.
נדרה בנערות ~ יב"ה ~ בגרה ²	נערה ובגרה והיא יתומה.
נדרה בנערות ~ יב"ה ³	נערה שלא בגרה והיא יתומה.
נדרה בבגרות	בוגרת ומת אביה.
נדרה בנערות ~ בגרה ~ מת אביה	נערה בוגרת ומת אביה.
נדרה בנערות ~ מת אביה ⁴	נערה שלא בגרה ומת אביה.
נדרה בנערות ~ מת אביה ~ בגרה ⁵	נערה שמת אביה ומשמת אביה בגרה.
נדרה בבגרות	בוגרת ואביה קיים.
נדרה בנערות ~ בגרה ~ אביה קיים (ואז שמעו האב והבעל את הנדר)	נערה בוגרת ואביה קיים.
מדובר כשהתגרשה או נתאלמנה בקטנותה, עוד לפני נערותה ולפני בגרותה ואז נתארסה לאחר שאביה ובעלה האחרון מפירין נדריה	רבי יהודה אומר: אף המשויא בתו הקטנה ונתאלמנה או נתגרשה וחרה אצלו, עדיין היא נערה.

² לפי שהיה מן הדין לפי מה שביארנו שיפר הבעל השני ואביה, אלא שהיא נחשבת יתומה בחיי האב לאחר שנתגרשה מבעלה הראשון

³ "וזאת דוגמת הקודמת לה, אלא שהיא נשארה בתוך זמן הנערות" ועוד לא נישאה לאחר כדי שנחשוב שאביה ובעלה מפירים נדריה, אביה לא כי היא יתומה בחיי האב ובעלה לא כי עוד לא נישאה

⁴ "זאת גם כן דוגמא לקודמת לה, לבד שאין עמה אלא סיבה אחת שמונעת הפרה והיא מיתת האב"

⁵ "אין בין זאת ובין החמישית, אלא קדימת מיתת האב על הבגרות"

בסיעתא דשמיא

נסיים שוב בדברי המשנה (פרק יא, משנה י ~ דף פט. - פט:):
תשע נְעוּרוֹת נְדָרִיָּהוּ קְיָיִמִין:

בוֹגְרַת וְהִיא יְתוּמָה.
נְעָרָה וּבְגָרָה וְהִיא יְתוּמָה.
נְעָרָה שְׁלֵא בְּגָרָה וְהִיא יְתוּמָה.
בוֹגְרַת וּמֵת אָבִיהָ.
נְעָרָה בוֹגְרַת וּמֵת אָבִיהָ.
נְעָרָה שְׁלֵא בְּגָרָה וּמֵת אָבִיהָ.
נְעָרָה שְׁמֵת אָבִיהָ וּמִשְׁמֵת אָבִיהָ בְּגָרָה.
בוֹגְרַת וְאָבִיהָ קָיָים.
נְעָרָה בוֹגְרַת וְאָבִיהָ קָיָים.
רבי יהודה אומר: אף המשיא בתו הקטנה ונתאלמנה או נתגרשה וחקרה אצלו, עדיין היא נְעָרָה.

גמרא:

אמר רב יהודה אמר רב: זו דברי רבי יהודה. אבל חכמים אומרים, שלש נְעוּרוֹת נְדָרִיָּהוּ קְיָיִמִין: בוֹגְרַת, יְתוּמָה, וְיְתוּמָה בְּחַיֵּי הָאָב.

לתוספת ביאור והשוואת גירסת התוספות לגירסתינו וגירסת הרמב"ם ראה 'ים של שלמה'
ראה בליקוטים מהגר"א (מובא ב'ילקוט מפרשים' מהדורת עוז והדר) ובחידושי חת"ס
ובקרוך אורה ועוד